

Türkiye Cumhuriyeti ile Rusya Federasyonu Arasındaki İlişkilerin Esasları Hakkında Antlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

(Resmî Gazete ile yayımı : 10.12.1993 Sayı : 21784)

Kanun No
3927

Kabul Tarihi
2.12.1993

MADDE 1. – 25 Mayıs 1992 tarihinde Moskova'da imzalanan Türkiye Cumhuriyeti ile Rusya Federasyonu Arasındaki İlişkilerin Esasları Hakkında Antlaşmanın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE RUSYA FEDERASYONU ARASINDAKİ İLİŞKİLERİN ESASLARI HAKKINDA ANTLAŞMA

Aşağıdaki Taraflar olarak adlandırılacak Türkiye Cumhuriyeti ile Rusya Federasyonu,

Ülkeleri arasında asırlardır mevcut dostluk ve iyi komşuluk ilişkilerinin gelecek açısından değerli bir temel oluşturduğunu vurgulayarak,

Dünya'da yer alan tarihî değişikliklerle bölünme döneminin geride kaldığını, ülkeler arasındaki ilişkilerde özgürlük, barış, güvenlik, demokrasi ve işbirliği döneminin açılmış olduğunu kaydederek,

Birleşmiş Milletler Yasası'nın amaç ve ilkelerine bağlılıklarını yineleyerek,

1 Ağustos 1975 tarihli Helsinki Nihai Senedi, 21 Kasım 1990 tarihli Yeni Bir Avrupa İçin Paris Yasası ve Avrupa'da Güvenlik ve İşbirliği Konferansı süreci çerçevesinde kabul edilen diğer belgeler ile 19 Kasım 1990 Paris Zirvesi'nde imzalanan 22 Devlet Ortak Deklarasyonu uyarınca üstlendikleri yükümlülükleri teyid ederek,

Avrupa ile Asya kıtalarının birleştiği ve Türkiye ile Rusya'nın komşu olarak yer aldıkları bölgede barış ve istikrara katkıda bulunmayı amaçlayarak,

Aralarındaki ilişkilerin geliştirilmesi ve güçlendirilmesi amacıyla,

Aşağıdaki hususlarda mutabık kalmışlardır :

MADDE 1

Türkiye Cumhuriyeti ile Rusya Federasyonu birbirlerini dost devlet kabul ederler ve aralarındaki ilişkileri iyi komşuluk, işbirliği ve karşılıklı güven temellerine dayandırır.

Taraflar, ilişkilerini birbirlerinin siyasî bağımsızlığına, egemenliğine ve toprak bütünlüğüne saygı, içişlerine karışmama, hak eşitliği ve ortak yarar ilkelerine dayalı olarak her alanda etkin biçimde geliştirmek karar ve azimlerini teyid ederler.

MADDE 2

Taraflar, karşılıklı ilişkilerinde güç kullanmamayı veya güç kullanma tehdidinde bulunmamayı topraklarının yekdiğerine karşı saldırı amacıyla veya yıkıcı ve bölücü faaliyetler için kullanılmasına izin vermemeyi taahhüt ederler.

MADDE 3

Taraflar, aralarında doğabilecek uyuşmazlıkları, uluslararası barışı, güvenliği ve adaleti tehlikeye sokmayacak biçimde, münhasıran barışçı yöntemlerle çözmek hususunda mutabıktırlar.

MADDE 4

Taraflar, yekdiğerinin üçüncü devlet veya devletlerin doğrudan veya dolaylı saldırısına maruz kalması halinde, saldırgana veya saldırganlara herhangi bir şekilde destek veya yardım sağlamayacaklarını ve bu saldırının durdurulması ve tüm sonuçlarının bertaraf edilmesi amacıyla Birleşmiş Milletler Örgütü ve diğer ilgili uluslararası kuruluş ve düzenlemeler çerçevesinde çaba sarfedeceklerini beyan ederler.

MADDE 5

Taraflar, barış ve güvenliği ihlal veya tehdit eden veya uluslararası düzeyde gerginliğe sebebiyet verebilecek bir gelişme karşısında, temasa geçerek durumu değerlendirecekler ve sorunun çözüme kavuşturulması için alınabilecek tedbirler konusunda danışmalarda bulunacaklardır.

MADDE 6

Taraflar, ilişkilerinin düzenli şekilde gelişmesini sağlamak, uluslararası ve bölgesel konularda görüş teatisinde bulunmak amaçlarıyla danışmalarda bulunacaklardır.

Taraflar, siyasal danışmaları, en üst düzeyi de içermek üzere, her düzeyde Ankara ve Moskova'da sıra ile yılda en az bir kere yapacaklardır. Dışişleri Bakanları düzenli olarak biraraya geleceklerdir.

MADDE 7

Taraflar, Birleşmiş Milletler Örgütü potansiyelinden tam olarak yararlanılması amacı ile işbirliğin içinde bulunmak hususunda mutabıktırlar. Taraflar, bu amaçla örgütün uluslararası barış ve güvenliğin idamesi konusunda ve öteki çeşitli alanlarda oynadığı rolün güçlendirilmesi yolundaki çabaları sürdürecektir.

MADDE 8

Taraflar, 21 Kasım 1990 tarihli Yeni Bir Avrupa İçin Paris Yasası'nın kabulü ile kurumsallaşma ve AGİK yapılarının geliştirilmesi aşamasına giren Avrupa'da Güvenlik ve İşbirliği konferansı sürecine tam bağlılıklarını ve bu süreci desteklediklerini teyid etmişlerdir.

Taraflar, uluslararası ilişkilerde dostluk, anlayış, karşılıklı güven ve işbirliği ortamının yerleştirilmesi ve hukukun üstünlüğü, insan hakları, çoğulcu demokrasi, düşünce, din ve ibadet özgürlüğü, pazar ekonomisi, sosyal adalet gibi ortak değerlere dayalı bir Avrupa düzeninin geliştirilip, güçlendirilmesine katkıda bulunacaklardır.

MADDE 9

Taraflar, uygulanması etkin bir şekilde denetlenebilen anlaşmaların yapılması suretiyle silahların sınırlandırılmasının, silahsızlanma sürecinin ve nükleer silahların yayılmasının önlenmesinin uluslararası güvenliğin korunması ve güçlendirilmesine katkıda bulunduğu hususundaki ortak görüşlerini teyid ederler ve bu alandaki çabaları arasında uyum sağlamak amacıyla danışmalarda bulunmayı kabul ederler.

Taraflar, 1990 Viyana Toplantısı Nihai Belgesi'nin, güvenlik, güven ve istikrarın artırılmasındaki önemli rolünün bilincinde olarak, ikili ve bölgesel düzeyde etkili biçimde uygulanması ve daha da geliştirilmesi amacıyla işbirliğinde bulunacaklardır.

MADDE 10

İkili askerî temasların artırılmasının önemine inanan Taraflar, askerî makamlar arasında ust düzeyli temasların düzenli olarak gerçekleştirilmesi hususunda mutabık kalmışlardır

MADDE 11

Taraflar, aralarındaki ekonomik, ticarî, bilimsel, teknolojik ve ekolojik alanlarındaki işbirliğinin kapsamlı biçimde ve uzun vadeli bir perspektifle geliştirilmesi hususunda mutabıktır

Taraflar, bu amaçla mal, hizmetler ve sermayenin iki ülke arasında geniş ve etkin dolaşımına tedricen geçiş için elverişli hukukî, ekonomik, malî ve ticarî şartları yaratacaklar özellikle sanayi, tarım, turizm, ulaştırma, telekomünikasyon, enerji, muteahhütlik hizmetleri, çevre koruma alanlarındaki işbirliğini güçlendirecekler ve işgucundan etkin biçimde yararlanma imkânlarını araştırabilecekler, ayrıca ülkelerinde ve üçüncü ülkelerde ikili ve çok taraflı ortak yatırım projelerini destekleyecekler, bu faaliyetlere en uygun koşullarda malî kaynak sağlanması için çaba göstereceklerdir

MADDE 12

Taraflar, ekonomik, bilimsel ve teknik alanlarda aralarında bilgi ve deneyim değişimi ile düzenli danışmaları teşvik edecekler ve iki ülkenin bu alandaki potansiyel ve olanaklarının birbirlerine daha iyi tanıtılmasını ve değerlendirilmesini sağlamak üzere her düzeyde temasların artırılmasını destekleyeceklerdir

Taraflar, ekonomik, bilimsel ve teknik işbirliğinin daha da geliştirilmesi amacıyla, diğer ilgili makamlara ilaveten Hükümetlerarası Türk - Rus Karma Ekonomik Komisyonu ile Türk-Rus İş Konseyi'ne de bu alanda önemli görevler ve rol düştüğüne inanmaktadırlar

Taraflar, aralarındaki kıyı ticaretinin daha da geliştirilmesi yolunda çaba sarfedeceklerdir

Taraflar, aralarında ve Karadeniz bölgesinde ekonomik, ticarî bilimsel ve teknik işbirliğinin geliştirilmesi ve bölgede istikrar ve refahın artırılması için ortak çaba göstereceklerdir

MADDE 13

Taraflar, karşılıklılık ilkesi çerçevesinde birbirleri nezdindeki diplomatik, konsolosluk, ticaret ve diğer resmî temsilciliklerin faaliyetlerini azamî ölçüde kolaylaştıracak, ayrıca iş adamları, gaze teci ve ortak projelerde görevli uzmanlar için gerekli uygun çalışma ve yaşam koşullarını sağlayacaklardır

MADDE 14

Taraflar, turistik, ekonomik, ticarî ve kültürel amaçlı seyahatlar ile bilimsel ve teknolojik işbirliğini öngören temaslarda vatandaşlarına vize verilmesi işlemlerinin karşılıklı olarak basitleştirilmesi yönünde çaba sarfedeceklerdir

MADDE 15

Taraflar, parlamentoları arasındaki temasların geliştirilmesine önem atfetmektedirler

Taraflar, halkları arasındaki temasların artırılmasını ve siyasî partiler, sendikalar, vakıflar, eğitim kurumları, spor kuruluşları, dîni ve sosyal kurumlar, gençlik örgütleri ve dostluk dernekleri, kadın ve çevre koruma örgütleri ile diğer meslekî ve sosyal örgütler ve dernekler arasındaki işbirliğinin geliştirilmesini destekleyeceklerdir

MADDE 16

Taraflar, bölgeler, yerel organlar ve yönetimler arasında temasların ve işbirliğinin aralarındaki ilişkilere kapsam ve muhteva kazandıracağı inancı ile bu ilişkileri teşvik edeceklerini teyid ederler

MADDE 17

Taraflar, aralarındaki kültürel ve bilimsel işbirliğinin daha da geliştirilmesi ve çeşitlendirilmesi konusunda kararlıdırlar

3927

2.12.1993

Taraflar, iki ülkenin üniversiteleri, kültürel ve sanat kuruluşları arasında doğrudan işbirliği yapılmasını teşvik edeceklerdir.

Taraflar, Türkiye'de Rusça ve Rusya'da Türkçe öğrenimini teşvik edecekler ve destekleyeceklerdir.

MADDE 18

Taraflar, basın ve yayın alanlarındaki işbirliğinin gelişmesini destekleyecek ve aralarındaki haberleşmenin çağdaş olanaklarından da yararlanmak suretiyle daha geniş ve özgür biçimde gerçekleşmesini teşvik edeceklerdir.

MADDE 19

Taraflar, gerekçesi ve amacı ne olursa olsun, her tür terör eylemine kararlı şekilde karşı olduklarını ve terörizmin hiçbir koşulda haklı görülmeceği hususundaki kesin inançlarını teyid etmişlerdir.

Taraflar, uluslararası terörizme, örgütlenmiş suçlara, silah ve uyuşturucu madde, tarihî ve kültürel eserler ile diğer benzer kaçakçılığa karşı mücadelede işbirliğinde bulunacaklar, sivil havacılık faaliyetlerine kanun dışı müdahale olaylarını uluslararası anlaşmalarla belirlenmiş ilkeler çerçevesinde çözümleneceklerdir.

MADDE 20

Bu antlaşma herhangi bir devlete karşı değildir ve tarafların mevcut ikili ve çok taraflı antlaşma ve anlaşmalardan doğan hak ve vebelerini hiçbir şekilde etkilemeyecektir.

MADDE 21

İşbu Antlaşma Taraflarca onaylanacak ve onay belgelerinin teati edildiği tarihte yürürlüğe girecektir.

İşbu Antlaşma yirmi yıl süreli olup Taraflardan birinin yürürlük süresinin dolmasından bir yıl önce yazılı olarak feshi ihbarda bulunmaması halinde beşer yıllık sürelerle yürürlükte kalmaya devam edecektir.

Moskova'da 25.5.1992 tarihinde Türkçe ve Rusça dillerinde ikişer nüsha halinde ve her iki metnin aynı ölçüde geçerli olacak şekilde imzalanmıştır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

RUSYA FEDERASYONU

ADINA

ADINA

Süleyman DEMİREL

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
16	94	15
30	74	336
45	36	175:176,184,284:288

I. - Gerekçeli 295 S. Sayılı Basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 36 ncı Birleşim tutanağına bağlıdır.

II. - Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dışişleri Komisyonu görüşmüştür.

III. - Esas No. : 1/434